

אתגר

מתוך גזיון 3

נתן ידני-מור:

מחר נשאל בכל מקום באפריקה: הלנו אתם או לצריו? ועלינו להיות מוכנים להשיב תשובה חד-משמעית ר' כנה: לכם, אתם נגד צורריכם. נציגו למדינות החדשות צריכים להיבחר מבין אנשים, שלכם מלא פאתוס לאפריקה הנולדת מחדש. וכאות של רצון טוב נבחר אותם גם מבין אלה מאזרחינה, אשר צבע עורם כהה ככל היותר. יש רבים כאלה, עד עתה נראה הדבר בעיני רבים כפגע, שאין לשנותו. הגיעה ה' שעה לראות בצבע הכהה אחת הסגור לות הנדרשות מן המועמדים להיות שליחיו באפריקה.

(מתוך המאמר: "צירי לידה באפריקה")

★ ★ ★

אורי אבנרי:

נכון, שית-הבחירות חציוריות-רובי- נית שלא תשנה את מהות המשטר לסובה, לא תשנה אותו גם לרעה. אולם היא תקשה עד אין שיעור על סילוקו בדרכים דמוקרטיות. היא תחטט את הערובות המעטות לזכויות האזרח שעוד היו קיימות בו, כתוצאה מתחרות המפלגות השונות של המשטר ביניהן לבין עצמן. כאשר המשטר הקיים י' ליה את גילגולו הרבי-מפלגתי בגילגולו הדי-מפלגתי, יהיו חופש-הביטוי וחופש- ההתאגדות תלויים על בלימה.

(מתוך המאמר: "הברז הריק של בחירות איזוריות")

★ ★ ★

בועז עברון:

משאנו מתחילים את טענותיהם והני- חותיהם של אנשי אסכולת השלום, מתברר לנו ש'תן קצרות ראות ביותר ומסכנות במידה חמורה את עתיד ה' מדינה. בשנים האחרונות הוכח עוררי- נן שוב ושוב, עד שאין אנו יכולים להבין כיצד מסוגלים אנשים אחרים להחזיק בהן. ניתוקן המוחלט מהמצי- אות הוכח באורח היראמטי ביותר בעת מצב סני, ושוב בעת הפעולה ב' האנגלו-אמריקאית בעקבות ההתחפה ב' עיראק, שעה שנאלצו כאן להאמין כי המערב יצמית את ההתערורות המחפ' כנית. מתערורת השאלה — כיצד י' לים אנשים נבונים ומעשיים להחזיק בהנחות כאלו ולתלות את כל תקוותם במגדלים שבאסמפיה. דומה שהסיבה לעוררן זה אינה ספוטמה, אלא התפת- חות היסטורית המעצבת את כל מסגרת מחשבתם בכיוון של מלחמה בערבים. במאמרים הבאים רצוני להוכיח את קיו- מה של התפתחות זו ולסקור את תולדותיה.

(מתוך המאמר: "הפוטנציאל הלאומי — ישראל מול ערב")

★ ★ ★

ראשד חוסיין:

במשך שתי-עשרה שנה תבעו חמשי- כלים ערביים לקבלם למנגנון הממ- שלי. אבל במשך תקופה זו קיבלו השלטונות לפקידות רק את אלה ש' תמכו בממשלה ונתיפנו פעולה, הם או קרוביהם, עם הממשל הצבאי, או שידעו איך לשחק.

כל פקיד חדש היה זקוק להמצא מהמושל או משרות הבטחון. לכן נוצרה ברחוב הערבי הדיעה, שכל אלה המת- קבלים לפקידות הם קווי-לינגים.

מתוך המאמר: "מדוע זועם המשכיל הערבי הצעיר?"

★ ★ ★

וכן — גרא (מדיניות), דליה רבי- קוביץ (שיר), אריאל רגב (כלכלה), מקסים גלון (שיר), דן יוגב (חקי- לאות), ראובן קריץ (סיפור), בני- ימין עומרי (מחקר), ג'ון ברימני- גהאם (רישום), דליה הרץ (סיפור), וואל עירן (מסה).

זאאא

חיה הררית בנמלה-תעופה לור

"מה אתם חושבים, שזאת זיוה שפיר?"

חזיר? השיב הקונסול: "בטח שאני אוכל, אבל אינני מצהיר על כך בטלביזיה". . . . כשהתבקשה הכוכבת להצטלם בבגדים ביש- ראל, השיבה בתקיפות: "לא רוצה, יש לי רגליים שמנות."

★ ★ ★

ראובן יש לו מכנסים

הסיפור המפורסם על הפיל ובעית היה- דים השחקן השבוע במוספים הספרותיים של היומנים הישראליים, שהוקדשו ליוכלו של המשורר נתן אלתרמן. כל אחד מעורכי מוספים אלה דאג לפרסם את היובל בנוסח: אלתרמן ואני. ד"ר דוד הררית בייץ, עורך המוסף הספרותי של הארץ, פירסם רשימה בה תיאר כיצד ד"ר דוד הררית העז לערוך את אלתרמן לפני 18 שנה, בתוספת תמונתו של הררית בחברתם של ידידי-אויביו אלתרמן ושלונסקי. בן-ה- לספרות של על-המשמר, הערוך למעשה בידי אברהם שלונסקי, אם כי עורכו הרשמי הוא א. ב. יפה, הופיעה בהב- לטה תמונתו של שלונסקי הצעיר, חברת אלתרמן האבדך. משא המוסף הספרותי של למרחב היה צנוע יותר. המאמר הראשי, הכתוב על-ידי אהרון מנה, דן באלתר- מן גופו. אולם תחת כותרת משותפת ברכת לוחמים למשוררם, הופיעו מאמרי פולמוס פרי-עטם של הקומיסארים התרבותיים של הפלמ"ח, בני מהרשק ומשה דורמן . . . תקלה לא נעימה אירעה לשחיין ושחקן כדור-המים ראובן שפע, בעת תחרות כדור-המים בין נבחנות תל-אביב ואחונה. באמצע המיחק המרגש שפע לפתע כי מכנסיו נפלו. הוא מיהר להוציע את השופט לאונוי כל הנוכחים. מישהו מהצד זרק לו בגדים אחר, ושפע לבש אותם כששניים מהקהל מסוככים עליו במגבת כדי להסתירו במים מעיני הקהל. . . . בתחרויות השחייה שנערכו בין נבחנות ישראל ויוון, היה השופט המזניק "ישעיהו" (צמבאני) אדי- באב, שקלול רייות אקדחו זינקו השחי- ים למים. בסוף התחרות העניק לו כתב- הספורט אברהם (שוקי) "זלדה" מתמאה: "אתה עוד תיסע לרומא בתור קלע". . . . כמקובל בתחרויות שחייה היה על שחיית- ישראל לזרוק גם בתום תחרות זו את יושב-ראש הניבחרת הישראלית למים. פריץ- לוינזון, יושב-ראש הממשלה שידע על כך, הכין את עצמו, וכאשר זרקוהו לברי- כה היה כבר בבגדים. רק משקפיו צללו לתוך מים הבריכה ומאמצי השחינים לדלותם עלו בתוהו. . . . מל מיוחד, אם אפשר לקרוא לכך מול, שיחק לכדורגל מאיר בריציון, שנסע לברטינה כדי ליהפך ל- שחקן רוגבי. בימים הראשונים לשחרות ב- אים הבריטיים נסע בריציון ברכבת שהת- נגשה ברכבת אחרת. ידו של השחקן נפ- נעה, והוא הגיש תביעת פיצויים בסכום של עשרת אלפים לירות שטרלינג.

חתן פרס בורדל לפיסול 1960, אמר נשיא אגודת הציירים והפסלים של הולנד: "אני מקהה שיגיע היום בו יתחילו המוסדות האמנותיים שלנו להזמין פסלים אצל אמנים מקומיים". . . . התמצאות נדירה בחיי החברה של ישראל, גילה השבוע חנני- גיבתון, ממלא מקום מנהל קול ישראל. בפגישה עם מאזינים בנתניה נשאל גיבתון אודות הראיון המפורסם עם זיוה שפיר, בו הצהירה כי היא מעדיפה שאמפניה לארוחת הבוקר. כשנשאל מדוע הותר לשידור ה- ראיון עם זיוה, השיב גיבתון: "אינני מכיר מי זאת זיוה שפיר". . . . לשיא של הומור תת-הכרתי הגיע לאחרונה שליט מצרים, ג'מאל עבר אד נאצר. הוא העניק את הצטיינות מיוחדת על אומץ-לב נדיר ללויטנט גנרל מוחמד אמין איוב, הטיס שהטיס לראשונה את מטוס האימונים שנבנה במצרים. . . . אחרי שהסתיימו ביש- ראל צילומי תולדותיו של דוד המלך, הגיע גם תורו של שאול. צבי קוליק, יצרן גיבעה 24 אינה עונה, סיים כתיבת ספר על חיי שאול המלך, אותו יעבד לתסריט ב"הכח". הסרט שיוסרט לפי הספר יקרא בשם המכשפה מעידוד. קוליק טוען כי מצא את המפתח הפסיכולוגי המסביר את הטרגדיה של שאול: מאבק בין שני כוחות נוגדים, נבואה וכישוף. ברסט, שהיה קופ- רודוקציה ישראלית-אמריקאית-איתלית, יג- לס כנראה, ברט לאנקסטר את דמותו של שאול. . . . "תורידו את הכובע! תורידו את הכובע!" צעק הקהל בשדה-התעופה ל- כוכבת הקולנוע הישראלית, חיה הררית, שהגיעה ארצה לביקור של שבועיים, כשכובע רחב שוליים מכסה את שיערה שנפרע 24 שעות הסיסה מארה"ב. ילדה אחת נפגעה מאוד מהצעקות, צעקה לעבר הקהל: "מה אתם רוצים ממנה, אתם חושבים שזאת זיוה שפיר?". חיה עצמה כיבדה את העונאים שבאו לראינה בהציעה להם חפסת שוקולד שהביאה עמה. חיה, שבאה במיוחד כדי לקנות דירה להוריה במרכז הכרמל, תחזור ארצה בחודש אוקטובר להצגת הבכורה של בן-חור. יחד עמה יבוא כנראה גם במאי הסרט, ויליאם וילר. סיפרה השחקנית: "וילר תמיד מבלבל לי את המוח בשאלה: מתי כדאי לבוא ארצה מבחינת מזג ה- אחיר? אמרתי לו: אתה הרי אף פעם לא תבוא ארצה במיוחד, אז תבוא להצגת הבכורה". מה את חושבת, יאהבו אצלכם את הסרט? שאל אותי. עניתי לו: אנחנו כבר נדאג לכך". סיפור אחר של חיה הררית נוגע לתקופת שהותה בהוליווד. אותה עת יצאה חיה למסע פירסום בן ארבעה חודשים לרגל הקרנת בן-חור. באחד מראיונות הטלביזיה סיפרה, כי היא אוכלת לארוחת-הבוקר כותלי חזיר בביצים. כעבור ימים מספר קרא לה הקונסול הישראלי וא- מר לה: "גברת הררית, יש תלונות נגדך מצד יהודים שאת אוכלת חזיר". השיבה חיה: "מה אתה מדבר? ואתה לא אוכל

אנשים

נשפט צבאי לדין

בישיבת מרכז מפא"י שנערכה השבוע לדין בבעיות דור האספרטו, שעה ששר האוצר לוי אשכול הרצה על הדיאגנוזה של ס. יזהר, שיסע אותו ראש הממשלה, דוד בן-גוריון: "לא אומרים דיאגנוזה אלא דיאגנוסה". אשכול לא נשאר חייב. כשהזכיר שוב את שמו של יזהר, אמר: "אולי צריך גם להגיד ס. יסתר במקום ס. יזהר". . . . בנאומו נגע אשכול גם בבעית המורים. הוא הפנה אז את מבטו לעברו של זלמן ארן, שר החינוך לשעבר. אולם ארן הורה באצבעו לעברו של אבא אבן, באמרו: "אל תזכר אלי, דבר אליו". . . . באותה ישיבה דיבר גם תת-שר הביט- חון, שמעון פרס. סיפר פרס: "קראתי את ספרו של גונסון, סגנו של קנדי בבחי- רות לנשיאות ארצות-הברית. הוא כותב ש- שכל חברה בריאה בנויה על דפיצט. לתשר- לכו לבו של אשכול: מבחינה זו אנו חברה בריאה מאוד". . . . במסיבה שנערכה בכנסת לחברי הממשלה-הפרלמנטארי שתזרז מלוג- דון, סיפר ח"כ מפא"י ישראל ישעיהו, על ההקפדה על הכשרות שהנהיגו מאר- חיהם. ראש עיריית קובנטרי דאג אישית לכש- רות המאכלים שהוגשו לחברי הממשלה הי- ישראלית, הגיש להם גם לחם כשר — מצות. . . . באותה מסיבה סיפר ראש הממשלה, יוסף אלמוג, כי האטרקציה של הממשלה היה החיכ הערבי של מפא"י אחמד דיהב: "הוא הופיע לבוש סמרי קינ, עניבת סמר וכפיה". . . . שישים מיליון דולר היו אזרחי ישראל עלולים להפסיד כתוצאה מפיזור דעת רנעי של נגיד בנק ישראל, דוד הררית. כאשר חזר הררית השבוע לישראל משליחותו בארצות-הברית, הוא הביא עמו את החוזים בקשר להלואה בסכום זה, שהוענקה ליש- ראל על-ידי הבנק העולמי. החוזים היו נחוצים בתוך חיק חש. ודווקא חיק זה הושאר על-ידי הררית במכס, בנמל הי- תעופה בלוד. רק עם היעצו לירושלים נוכח הררית בהצדק החיק, חזר מיד ללוד ומצא את המסמכים. . . . כתגובה על ספרם של ג'ון ורדיק קמחי, שתואר בין השאר את משה דיין כמנצח הקרב על דגניה, סיפר השבוע אחד מאנשי מערכת הביטחון לשעבר על פרשה אחת מאותם הימים. לפי סיפור זה, שלח יגאל ידין את דיין לדגניה, כדי לפקד על התקפת-מקאנדו נגד הסורים. אותה עת נשלח אל מפקד הגיזרה קצין ר, אלוף יהודי מקאנדו. למרות שהיה רק מומחה למוקשים ימיים. בגלל תקלות שר- נות לא יצא דיין כלל להתקפה. כשנודע הדבר לאלוף הקאנדי, פנה אל מפקד הגיזרה ושאל מתי יערך המשפט הצבאי ל"בחור הצעיר הזה עם השחור על העין". כשתמה ההפקד לשאלה זו, קבע המומחה הקאנדי: "צריכים להוציא אותו להורג תוך שתיים, כדי לשמור על המוראל בחזית". . . . קביעה אחרת של האחים קמחי, שעוררה גיחוך בחורי החתיקים, נגעה ליצחק שדה המנוח. בספר מזכיר שדה כמה פעמים כ"סגן הרמטכ"ל" של ההגנה וצה"ל. אולם בן-גוריון, ששנא את שדה, סירב למנותו אפילו למפקד חטיבת גבעתי, מינה במקומו את שמעון אבירן, שנועד תחילה לשמש כסגנו של שדה. רק כעבור חודשים רבים נתמנה שדה, בלידת ברירה, למפקד חטיבה.

★ ★ ★

חיה זיוה שפיר

בעיותיהם של האמנים דומות כנראה בכל מקום בעולם. בטקס הסרת הלוט מעל האני- דרטה החדשה שהוקמה בחזית המזוינת לאמנות מודרנית באמשטרדם, אונדרס-מ- שה ידיו של הפסל הישראלי שמאי חבר,

פסוקי השבוע

- שומט התעבורה תל-אביבי, דוד לב: "אחד מתפקידי של בית המשפט הוא להגן על אזרח חף מפשע מפני אנשי משטרה רשלנים וטרדנים."
- כוכב הראדיו האמריקאי, ווין ג. וויין: "אנשי קול-ישראל אינם אפילו חובבים, כי חובבים אוהבים לפחות את מה שהם עושים."
- שר האוצר, לוי אשכול, בחזרו מסיוור באפריקה: "קל לי להבין למה מתאבלים בכושיות"
- שמעון פרס, בדיון במרכז מפא"י על דור האספרטו: "מלבד בעית ה"לאן הערב?" יש לנוצר גם בעית ה"לאן הבוקר?"
- הצופה בחתימת חפ"ן: "את אייכמן תפסו בעזרת עובדי אל-על, את צינד בעזרת עובדי שהם, עתה הגיע תורם של נהגי אשד ודן לתפוס מישהו מהצוררים."